

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

CFO, hOBP/FCC

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

memo

Annotatie overleg ADR 27 januari 2021

Datum
22 januari 2021

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door

5.1.2e
5.1.2e

T 06 5.1.2e
5.1.2e @rivm.nl

Kopie aan

Bijlage(n)

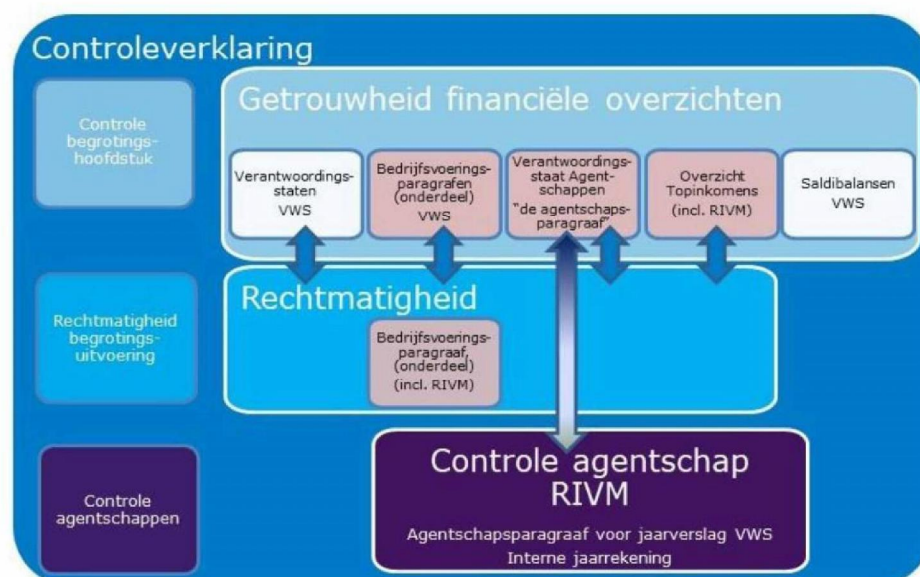
Inleiding

In dit memo is de annotatie opgenomen voor het overleg met de ADR op 27 januari 2021. Dit overleg wordt gevoerd in het kader van de controleopdracht van de jaarrekening van het RIVM en het jaarverslag van VWS. In onderstaand figuur is schematisch de scope van de controleopdracht opgenomen.

De roze blokken geven de input van het RIVM aan op de overzichten in het jaarverslag van VWS. De accountant geeft dus twee verklaringen:

1. Verklaring bij het jaarverslag van VWS (Albert Visser, ADR)
2. Verklaring bij de interne jaarrekening van het RIVM (Robert Klaassen, ADR)

De controleverklaring bij de interne jaarrekening gaat alleen over de getrouwheid van de financiële overzichten en geeft dus geen direct oordeel over de rechtmatige besteding. Die verantwoording vindt plaats via de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van VWS.

De accountant rapporteert vervolgens in zijn rapport over de volgende onderdelen.

Datum
22 januari 2021

Ons kenmerk

Algemeen beeld samenstellen en controle van de jaarrekening

Afgelopen weken is door de organisatie in moeilijke omstandigheden via thuiswerken gewerkt aan het afsluiten van de administratie en het samenstellen van de jaarrekening. Ondanks de moeilijke omstandigheden liggen we op dit moment nagenoeg op schema (echt een enorme prestatie van administratie en controllers). Dit betekent dat we deze week een eerste stabiel beeld krijgen van de cijfers en dat we in staat zijn om de concept-agentschapsparagraaf te gaan samenstellen.

Issues die op dit moment onderhanden zijn en die deze week moeten worden opgelost zijn:

1. Omzetboekingen en bepalen stand onderhanden projecten
2. Afrekening en opmaken van stand SPR projecten
3. Actualisatie herstelvoorziening nieuwe huisvesting
4. Claim DVP griepvaccins
5. Uitzetten van de laatste steekproef Q4 van 58 inkoopfacturen in de organisatie

Op dit moment is dus nog niet te zeggen hoe het resultaat eruit zal komen te zien over 2020. Mijn advies is om hier dus ook geen uitspraken over te doen.

Concluderend betekent dit dat we op schema liggen en alle deadlines gaan halen.

Agenda overleg ADR

Onderstaand is de aangeleverde agenda door de ADR weergegeven met de annotatie per agendapunt

Datum
22 januari 2021

Ons kenmerk

1. Kennismaking

Bij deze afspraak zijn de volgende accountants aanwezig:

- *Robert Klaassen – Eindverantwoordelijk accountant voor de controle van de interne jaarrekening van het RIVM. Het tekent ook de controleverklaring en zit in het team van accountants die eindverantwoordelijk zijn voor de controle van het jaarverslag VWS.*
- *Tommy But – Rechterhand van Robert en ook registeraccountant.*

Niet aanwezig maar wel eind maart aanwezig bij de bespreking van het rapport met DG en CFO:

- *Albert Visser – Eindverantwoordelijk accountant voor het jaarverslag VWS. Hij tekent de controleverklaring van het jaarverslag van VWS waar de agentschapsparagraaf en overige overzichten waar het RIVM zijn bijdrage aan het heeft geleverd.*

2. Interne beheersing in crisis situatie

Gaat hier voornamelijk om het risico dat bestaande procedures niet worden nageleefd als er snel moet worden gehandeld in de crisisbeheersing. Voor het RIVM gaat het voornamelijk om het risico's tot handmatige en spoedbetalingen voor leveringen en op het aangaan van verplichtingen door het omzeilen van de aanbestedingsregels. Speelt voornamelijk bij externe inhuur. Risico bestaat op onvolledige dossiervorming en onterecht beroep doen op uitzondering "dwingende spoed". Dit speelt ook bij VWS en zie hiervoor de stukken van de AC en Bestuursraad bedrijfsvoering (meerdere keren geannoteerd).

Voor de kosten in 2020 alleen risico bij opbouw organisatie DVP COVID-vaccinatieprogramma. Verplichtingen zijn niet wel of niet aangegaan in 2021. Wordt op dit moment nog uitgezocht. Controle op het betaalproces was al voldoende ingeregeld door 1^e en 2^e ondertekenaar en uitvoering is niet veranderd in crisis-situatie. Daarnaast hebben we de rol van instituutcontroller die controleert op verplichtingen boven de € 250K. Wellicht zou je nog iets kunnen vertellen hoe het RIVM de crisis op DR /CH niveau aanstuurt op dit moment en wat de rolverdeling is. Voor de accountant zijn vooral de aansturingen-/rapportagelijnen en besluitvormingsproces van belang die van invloed zijn op de financiële standen en stromen.

3. Fraude / LOR

Zie onderstaande mail van [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) [5.1.2e](#).

Op 3 februari is een oplichting gepleegd waarbij het RIVM slachtoffer is geworden. Bedrag is € 30.470,60. Er is aangifte gedaan maar er was onvoldoende opsporingsindicatie dus heeft de politie de zaak opgelegd. Wat wel bleek is dat een medewerker van Financiën (wederom) niet de procedures heeft gevolgd waardoor de oplichting ook daadwerkelijk uitgevoerd kon worden. M.b.t. deze medewerker is een disciplinaire maatregel getroffen.

Verder hebben zich nog een 20-tal incidenten voorgedaan maar deze zijn allemaal van buitenaf, daar zijn dus geen interne medewerker bij betrokken. Dat betreffen demonstraties, bedreigingen, smaad, vernielingen etc. In deze zaken worden interne onderzoeken uitgevoerd en dan overgedragen aan de politie middels een aangifte. In 1 zaak is reeds een veroordeling door de Rechtbank uitgesproken. Op dit moment zijn er nog een 5-tal aangiftes in onderzoek maar deze hebben geen invloed op de financiën.

Datum

22 januari 2021

Ons kenmerk**4. Mogelijke claims, boetes en nieuwe rechtszaken tegen RIVM**

Overzicht nog onderhanden bij OBP / juridische afdeling.

Een claim bij mij op dit moment bekend en dat is (zie mail 5.12e 5.12d 5.12e van 20-01-2021, in bijlage opgenomen):

- *Geschil met Europort Pharmaceuticals Rotterdam inzake de levering van griepvaccins. Dit geschil zal in de jaarrekening worden verwerkt. Hoe is afhankelijk van beoordeling van juridische afdeling. Dit loopt nog.*

5. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole volgens CFO

- *Controle op de volledigheid van de omzet en dan met name de volledigheid van de geschreven uren. Extra relevant wegens de crisisbestrijding. Wij hebben handmatige boekingen moeten doen buiten het tijdschrijfsysteem om, wegens de verandering in systematiek (zogenaamde F-Knip binnen resultaatgericht werken) en omdat uit analyse bleek dat nog niet alle uren zijn waren geboekt.*
- *Controle van de voorzieningen en overlopende verplichtingen. Elk jaar een belangrijk punt zowel bij samenstellen als controle, omdat hier inschatting worden gemaakt van de verplichtingen. Alle inschattingen zijn door de controllers van concerncontrol gecontroleerd op aannemelijkheid en documentaties voor opname in de jaarrekening.*
- *Voorraden vaccins*
In november zijn inventarisaties uitgevoerd bij oa Movinanto. ADR heeft nog niet over de uitkomsten gecommuniceerd.
- *Middelen COVID-19 kassiersfunctie en calamiteitenbudget*
Voor de betaling aan de pandemielabs in het kader van testen vervult het RIVM een kassiersfunctie. De verantwoording van deze middelen vindt plaats via de balans, dus niet via staat van baten en lasten.
Vanaf 1-1-2021 heeft het RIVM een meerjarige opdracht ontvangen voor COVID-19 (onderzoek, advisering en vaccinatie). Alle bestede uren in 2020 zijn gedeclareerd aan VWS ten laste van het calamiteitenbudget.

6. Planning controle op hoofdlijnen

Het RIVM levert conform de eerder afgestemde planning de jaarrekening en balansdossier op. Dit betekent:

- *Agentschapsparagraaf en overige input jaarverslag VWS 5 februari.*
- *Concept Interne jaarrekening 8 februari en volledig balansdossier. Delen van het balansdossier worden nu al met de ADR gedeeld om de controlevoortgang te bevorderen.*

Datum

22 januari 2021

Ons kenmerk

7. Afstemmomenten (conceptrapportage bespreken met CFO op 16 maart en definitieve rapportage met 5.1.2e 5.1.2e op 22 maart)

Afspraken staan in de agenda's gepland. Tussentijds afstemmen met CFO alleen noodzakelijk bij zwaarwegende controle-issues. Wekelijks vindt de komende weken twee keer afstemmomenten met de ADR plaats over de voortgang van de control. Als projectleider ben ik bij die gesprekken aanwezig.

Bijlage 1: mail [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e], claim DVP**Datum**
22 januari 2021**Van:** [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>**Verzonden:** woensdag 20 januari 2021 00:19**Aan:** [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>**CC:** [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>**Ons kenmerk****Onderwerp:** financieel geschil rond griepvaccins - SPOED
Urgentie: Hoog

Beste [5.1.2e]

Hierbij wil ik je op de hoogte brengen van een geschil dat wij hebben met Europort Pharmaceuticals, een groothandel uit Rotterdam. Het is in korte tijd geëscaleerd. Tevens krijg ik graag je fiat op de gekozen strategie.

Eind oktober was er politieke paniek rond de beschikbaarheid van griepvaccins vanwege de hoge opkomst. Gezonde 60-jarigen werd gevraagd hun oproep te negeren en kwetsbaarder personen voor te laten gaan. (Hier is massaal gehoor aan gegeven en betreffende 60-plussers zijn vervolgens niet meer op komen dagen noch opgeroepen door hun huisartsen toen er weer ruim voldoende vaccins beschikbaar waren.)

Op DVP werd hoge druk uitgeoefend om grote hoeveelheden griepvaccins te kopen op een vrijwel lege markt. Met veel moeite vond DVP onder andere Europort Pharmaceuticals die nog aan vaccins zou kunnen komen.

- Eind oktober gaf DVP aan behoefte te hebben aan 100.000 doses, uiterlijk te leveren in de eerste week van december. Uiteraard moesten de vaccins aan alle kwaliteitseisen voldoen.
- Europort stelde te kunnen leveren, mits RIVM vooruit betaalde. Gezien de overspannen markt en politieke druk stemde DVP hier mee in.
- Op 4 december berichtte Europort dat zij die week 10.000 doses konden leveren en op 15 december mogelijk nog eens 10.000.
- Daarop antwoordt DVP op dezelfde dag dat dan alles ineens kan komen op 15 december. Wat later komt zal geannuleerd worden.
- Vervolgens is Europort zonder DVP hiervan op de hoogte te stellen zoveel mogelijk vaccins gaan verzamelen. Zij hanteerden niet de limiet van 20.000 waar DVP van uitging, maar de oorspronkelijke uitvraag van 100.000 stuks. Op 15 december hadden zij er [5.1.2b]
- Op 11 december blijkt dat de vaccins niet geresaliseerd zijn en dat ze daarom waarschijnlijk niet gebruikt mogen worden van de IGJ. Ook ontbreken de kwaliteitsdocumenten. Hier ontstaat een hele discussie over. Het vertraagt de levering.
- In de week van Kerst wordt duidelijk dat Europort doorgedaan is met verzamelen o.a. uit facturen met eerst [5.1.2b] stuks, later [5.1.2b] stuks en inmiddels de aanzegging dat er voor [5.1.2b] doses plus opslagkosten betaald moet worden.
- Terrence Hoepel van FCC Juridisch Advies heeft met ons alles doorgenomen en is van mening dat RIVM/DVP door inmiddels gedane toezeggingen gebonden is aan [5.1.2b] doses. Ondanks dat we juridisch sterk staan adviseert hij aan te bieden de factuur voor [5.1.2b] doses te betalen met finale kwijting. Een juridische procedure zou namelijk veel tijd en energie van ons vergen, terwijl we al door Covid overvraagd worden. (De mensen die druk geweest zijn met de griepvaccins zijn nu druk met de Covid vaccins, medicijnen en toebehoren).

- Overigens is DVP eerder met die 5.1.2b doses akkoord gegaan omdat we het imago van het RIVM als betrouwbare zakenrelatie niet in gevaar wilden brengen.
- Omdat het niet om klein bier gaat graag je fiat om dit aanbod te doen aan Europort en als ze het accepteren graag je hulp bij het op korte termijn realiseren van de vooruitbetaling. Zie ook de concept brief aan Europort.
- Hieronder geef ik weer om welke kosten het gaat, zodat je zelf kunt afwegen of je het beter vindt om te gaan procederen (uiteraard geen 100% zekerheid dat we winnen).
- Van VWS hebben we een budget van € 5.1.2b toegezegd gekregen voor deze partij vaccins, dus er is voldoende geld beschikbaar.

Datum
22 januari 2021

Ons kenmerk

Vaccinprijs is confidentieel – niet verder delen!

Standpunt RIVM

Aanbod RIVM

5.1.2b

Eis Europort

Bij voorbaat dank voor een snelle reactie.
Uiteraard kun je me bellen voor meer toelichting.

Vriendelijke groet,

5.1.2e